

DATUM
2017-10-26
ERT DATUM
2017-09-29

DIARIENR
2017/216-4
ER BETECKNING
Ju2017/07544/L4

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Skärpt kontroll av statliga myndigheters utkontraktering och överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet (Ju 2017/07544/L4)

Statskontoret tillstyrker samtliga tre förslag som presenteras i kapitel 5 i promemorian. I det följande redovisar vi skälen till våra ställningstaganden. När det gäller förslaget som avser överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet redogör vi även för hur tillsynsmyndigheten bör organisera sitt arbete.

Vilka uppgifter som ska hållas hemliga vid en utkontraktering ska dokumenteras i förväg

Statskontoret *tillstyrker* förslaget. Statliga myndigheter ska alltid beakta vilka säkerhetsskyddsaspekter som kan aktualiseras vid en utkontraktering. En grundläggande åtgärd inför utkontraktering av säkerhetskänslig verksamhet är då att genomföra en särskild säkerhetsanalys. Statskontoret delar därför bedömningen i promemorian att det i förordning bör ställas krav på att myndigheterna inför en utkontraktering, då denna kräver ingående av ett säkerhetsskyddsavtal enligt 8 § säkerhetsskyddslagen, alltid ska genomföra en särskild säkerhetsanalys av det aktuella uppdraget.

En utkontraktering måste föregås av ett samråd med ansvarig tillsynsmyndighet

Statskontoret *tillstyrker* förslaget. Enligt förslaget ingår i samrådsskyldigheten att tillsynsmyndigheten får förelägga myndigheten att vidta åtgärder enligt säkerhetsskyddslagen och anslutande föreskrifter. Tillsynsmyndigheten ges också möjlighet att stoppa utkontrakteringen om föreläggandet inte följs eller om säkerhetsskyddslagens krav inte kan tillgodoses trots ytterligare åtgärder.

Utkontraktering av säkerhetskänslig verksamhet kan medföra stora risker för rikets säkerhet. Vilka åtgärder som en myndighet bör vidta för att skydda hemliga uppgifter kan vara svårt för myndigheten att själv bedöma. Statskontoret delar därför bedömningen att det bör ställas krav på att statliga

myndigheter samråder med tillsynsmyndigheterna innan ett förfarande för utkontraktering inleds och att det också bör ställas krav på att den utkontrakterande myndigheten vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att säkerhetsskyddslagens krav upprätthålls. Med tanke på att detta berör för rikets säkerhet viktiga uppgifter, delar vi också bedömningen att tillsynsmyndigheten bör ges befogenheten att kunna utfärda anvisningar i form av förelägganden till den utkontrakterande myndigheten.

Samrådsförfarandet i förslaget kan ses som en form av rådgivning. Statskontorets erfarenhet är att i de fall rådgivare och kontrollant är en och samma, kan det uppstå misstankar om att eventuella brister som upptäckts vid kontrollen har tonats ned. För att hantera detta och för att tydliggöra de olika rollerna kan det vara lämpligt att organisatoriskt skilja tillsynsmyndighetens rådgivande och kontrollerande roll åt inom myndigheten. Vi bedömer dock att det i detta fall inte är rådgivning av det slag som normalt kan förekomma i samband med tillsyn. Här sker ett samråd som kan pågå under hela upphandlingsprocessen och som är kopplat till åtgärdskrav i form av förelägganden till den utkontrakterande myndigheten. Statskontorets principiella ståndpunkt att rådgivning och tillsyn organisatoriskt bör särskiljas är därför inte relevant i det här fallet.

Det bör införas en anmälningsskyldighet vid överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet

Statskontoret *tillstyrker* förslaget. Förslaget syftar till att tillsynsmyndigheten genom anmälningsskyldigheten ska kunna ge råd och stöd till den myndighet som planerar att överlåta verksamhet. Tillsynsmyndigheten har sedan i uppdrag att kontrollera att säkerhetsskyddet upprätthålls efter att en verksamhet har överlåtits. I det här fallet är det viktigt att tillsynsmyndigheterna uppmärksammar den rollkonflikt som finns i att både vara rådgivare och kontrollant. Generellt är rådgivarens uppgift att få en verksamhet att fungera väl och enligt lagens intentioner. Kontrollanten ska granska om det har lyckats. Om så inte är fallet kan det bero på brister i rådgivningen. För att tydliggöra de olika rollerna, undvika jävssituationer och för att undvika att det uppstår misstankar om att eventuella brister har tonats ned rekommenderar Statskontoret att tillsynsmyndighetens rådgivande och kontrollerande roller organisatoriskt skiljs åt inom myndigheten.

Tillförordnad generaldirektör Tony Malmberg har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och utredare Peter Ehn, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Tony Malmberg

Peter Ehn